

Kürdi Makamı Seyri

İstanbul Belediyesi Konservatuvarı (Darül-Elhan) Türk Musikisi Talebe Cemiyeti

Ahmet Şefik Gürmeriç

Usûlü : Sofyan

[1904 - 1967]

Kürdi Makamı

a) Durağı: Dügâh perdesidir.

b) Seyri: Çıkıcıdır.

c) Dizisi: Yerinde Kürdi dörtlüsüne Nevâ perdesinde Bûselik Beşlisinin eklenmesinden meydana gelmiştir.

d) Güçlüsü: Dörtlü ile beşlinin ek yerindeki Nevâ perdesidir; üzerinde Bûselik çeşnisi bulunur.

e) Yeden'i: 2.çizgideki sol (Rast) perd'esidir. Bazen Nim Zirgüle'de kullanılır.

f) Donanımı: Si için küçük mücenneb bemolü donanıma yazılır.

g) Perdelerin T.M.deki isimleri: Dügâh, Kürdi, Çargâh, Nevâ, Hüseyini, Acem, Gerdaniye, Muhayyer'dir.

Seyri:

Kürdi makamı en az kullanılmış olan makamlarımızdan birisidir. Ağır yapılı bir makamdır. Mevcut eserleri incelediğimiz zaman, bu makam seslerinin genellikle kendi dizisinde dolaştığını görürüz. Durak sesi civarından seyre başlanarak Kürdi Dörtlüsünün sesleri verilir. Neva perdesinde asma kalış yapılır. Sonra dizinin üst tarafında bulunan Bûselik Beşlisinin seslerine geçilir. Tiz duraktan aşağıya inilirken Nevâ'da Hicaz yapılabilir. Güçlü'de tekrar kalış gösterildikten sonra Dügâh perdesine inilirken Hicaz Dörtlüsünün sesleri de verilebilir. Ancak bitiş, Kürdi dörtlüsünün sesleri yapılır. Tam karar Dügâh perdesinde yapılır.

Kaynak : Türk Musikisi Nazariyâtı ve Usûlleri-Kudüm Velvelleri / İsmail Hakkı ÖZKAN [1941- 2010]

Sofyan Usûlü

*) Dört zamanlıdır.

*) İki tane iki (2 +2 = 4) zamanın veya iki Nim Sofyân'ın birleşmesinden meydana gelmiştir.

*) 4/8'lik ve 4/4'lük iki mertebesi varsa da, 4/4'lük ikinci mertebe daha çok kullanılmıştır.

*) Pışrevlerde, İlâhîlerde, şarkılarda, türkülerde, oyun havalarında, kısaca özel usûl mecburiyeti olmayan hemen her formada kullanılmıştır

Sofyan Darb Usûlü

1 . Darb :

(Dü-Üm) / [2 Zamanlı ve Kuvvetli]

2 . Darb :

(Te) / [1 Zamanlı ve Yarı Kuvvetli]

3 . Darb :

(Ke) / [1 Zamanlı ve Zayıf]